

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/45/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821203730
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3821203730.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. R., nar. XX.XX.XXXX a T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. L., V. č. XXXX/XX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matky: N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. L., V. č. XXXX/XX a otca: P. R., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom G., o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca P. R., nar. XX.XX.XXXX na maloletú T. R., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 67,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2021 naďalej, ktoré je povinný platiť najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje k rukám matky.

II. Zameškané výživné otca na maloletú T. za obdobie od 01.10.2021 do 31.05.2022 predstavuje sumu 1064,- eur, ktorú súd povoľuje otcovi zaplatiť matke v splátkach po 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia s tým, že nezaplatením jednej splátky riadne a včas sa stane splatný celý dlh.

III. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca P. R., nar. XX.XX.XXXX na maloletého L. R., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 67,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2021 naďalej, ktoré je povinný platiť najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje k rukám matky.

IV. Zameškané výživné otca na maloletého L. za obdobie od 01.10.2021 do 31.05.2022 predstavuje sumu 664,- eur, ktorú súd povoľuje otcovi zaplatiť matke v splátkach po 30,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia s tým, že nezaplatením jednej splátky riadne a včas sa stane splatný celý dlh.

V. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo dňa 31.03.2010 č. k. 5C/26/2010-37 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletú T. a na maloletého L..

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 29.09.2021 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú T. zo sumy 67,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne a na maloletého L. zo sumy 67,- eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne. Matka v návrhu poukázala

na to, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca na maloleté deti T. a L. upravovaná rozsudkom Okresného súdu Ružomberok v roku 2009. Poukázala na to, že deti v čase poslednej úpravy mali 5 a 2 roky a v súčasnosti sú starší o 11 rokov, pričom maloletá T. navštevuje zdravotnú strednú školu a maloletý L. je žiakom 8. ročníka základnej školy. Uviedla, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní, a preto poberá náhradné výživné. Otec sa o deti nezaujíma, nestretáva sa s nimi, nijakým spôsobom sa nepodieľa na výchove maloletých detí a ani nie je s nimi v žiadnom kontakte. Vzhľadom na objektívny nárast nákladov na maloleté deti sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú T. na sumu 200,- eur mesačne a na maloletého L. na sumu 150,- eur mesačne.

2. Otec sa k návrhu matky nijakým spôsobom nevyjadril, nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť jeho aktuálny pobyt a návrh vo veci samej mu bol doručený postupom podľa § 116 ods. 2 CSP a ostatné súdne písomnosti postupom podľa § 116 ods. 3 CSP.

3. Kolízny opatrovník návrh matky považoval za dôvodný, keďže k poslednej úprave výživného na maloleté deti došlo ešte v roku 2009. Od uvedenej doby potreby maloletých detí podstatným spôsobom narástli, keďže uplynulo 12 rokov.

4. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 13.05.2022 v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčast' neospravedlnil, odročiť pojednávanie nežiadal a doručenie predvolania mal vykázané podľa § 116 ods. 3 CSP.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä s: návrhom, potvrdením o výške príjmu matky, potvrdením o poberaní prídavku na deti a náhradného výživného, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, lustráciou matky v registri obyvateľov, lustráciou otca v registri obyvateľov, lustráciou maloletej T. v registri obyvateľov, lustráciou maloletého L. v registri obyvateľov, uznesením OS Prievidza zo dňa 04.10.2021 č. k. 6P/41/2021-17, potvrdením zamestnávateľa matky o príjme, oznámením Sociálnej poisťovne, postúpením spisu na OS Ružomberok, rozsudkom OS Ružomberok zo dňa 31.03.2010 č. k. 5C/26/2010-37, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.06.2010, rozsudkom OS Ružomberok zo dňa 11.12.2009 č. k. 3P/68/2009-40, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.02.2010, uznesením OS Ružomberok zo dňa 02.11.2021 č. k. 11P/134/2021-60, uznesením OS Prievidza zo dňa 10.12.2021 č. k. 13P/45/2021-72, správou ÚPSVaR Ružomberok o otcovi zo dňa 13.12.2021, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 22.12.2021, správou ÚPSVaR Banská Štiavnica zo dňa 25.10.2021, oznámením OR PZ Ružomberok, oznámením o podanom návrhu a spisom OS Ružomberok sp. zn. 11P/134/2021 a z neho spis OS Ružomberok sp. zn. 3P/68/2009 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 11.12.2009 č. k. 3P/68/2009-40, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.02.2010, bola maloletá T. R., nar. XX.XX.XXXX a maloletý L. R., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na výživu maloletej T. sumu 67,- eur mesačne a na maloletého L. sumu 67,- eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2009. Zameškané výživné za obdobie od 01.09.2009 do vyhlásenia rozsudku v sume 91,- eur na každé dieťa, súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur na každé dieťa, ktoré mal otec splácať spolu s bežným výživným.

7. Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok zo dňa 31.03.2010 č. k. 5C/26/2010-37, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.06.2010, bolo manželstvo rodičov maloletej T. a maloletého L. rozvedené. Maloleté deti Monika a Patrik boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť výživné na každé dieťa v sume 67,- eur mesačne. V tom otec bol otec nezamestnaný, avšak aktívne si hľadal zamestnanie. S výživným v sume 67,- eur mesačne na každé dieťa na čas po rozvoде súhlasil. Obaja mali ešte ďalšie vyživovacie povinnosti.

8. Matka maloletých detí je v súčasnosti zamestnaná v COOP Jednota Prievidza, kde dosahuje priemerný čistý mesačný príjem vo výške 607,58 eura. Matka poberá rodinné prídavky v sume 51,- eur mesačne a náhradné výživné v sume 67,- eur mesačne na každé dieťa. Otec si súdom určenú vyživovaciu povinnosť na maloleté deti neplní, jeho pobyt sa nepodarilo súdu zistiť, s deťmi nie je v žiadnom kontakte. Matka s deťmi žije v trojizbovom obecnom byte. Matka nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

9. Súd otcovi návrh matky s prílohami a ostatné dokumenty doručil postupom podľa § 116 ods. 2 CSP, nakoľko sa súdu nepodarilo zistiť aktuálny pobyt otca, ani kde je otec zamestnaný, či nejaký telefonický alebo emailový kontakt. Súdu sa podarilo zistiť len to, že sa otec zdržiava v zahraničí, kde žije a pracuje. Nie je v kontakte ani s deťmi a ani so svojou mamou a rodinou. Vyživovaciu povinnosť si voči deťom neplní a matka poberá náhradné výživné.

10. Maloletá T. má 17 rokov a v školskom roku 2021/2022 navštevuje 1. ročník strednej zdravotnej školy v Prievidzi, s čím sú spojené zvýšené výdavky na cestovanie (30,- eur mesačne), školské potreby, zdravotnícke oblečenie, stravu, obuv, oblečenie a hygienické potreby, keďže ide o takmer dospelú ženu. Maloletá prekonáva len bežné ochorenia. Nosí okuliare, ktorých zaobstaranie stálo matku cca 200,- eur. Ďalšie výdavky mala matka so zubnou zdravotnou starostlivosťou o maloletú.

11. Maloletý L. navštevuje 8. ročník Základnej školy v Nitrianskom Pravne. Od poslednej úpravy je o 12 rokov starší. Matka má v súvislosti s výchovou maloletého výdavky na zabezpečenia stravy, bývania, oblečenia, obuv, školské potreby a na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti (starostlivosť o zuby), hygienické potreby a mimoškolské aktivity.

12. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

15. Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

19. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že aj vzhľadom na uplynutie 12 rokov od poslednej úpravy výživného v danom prípade došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Posledná úprava výživného bola pred 12 rokmi a od uvedeného času došlo k zmene pomerov tak na strane maloletej T. a maloletého L., ako aj na strane otca a matky. Maloleté deti sú od uvedeného času o 12 rokov staršie, pričom maloletá T. študuje v 1. ročníku na strednej škole, hoci v čase poslednej úpravy navštevovala ešte len materskú školu a maloletý L. je žiakom 8. ročníka ZŠ, pričom v čase poslednej úpravy mal len 2 roky. Vzhľadom na uvedené matke

pri starostlivosti o maloleté deti vzrástli od poslednej úpravy výživného náklady na školské potreby, stravu, oblečenie. Ďalej má matka zvýšené výdavky na maloleté deti súvisiace so stravou, zdravotnou starostlivosťou (starostlivosť o zuby, okuliare u maloletej T.), oblečením a obutím a keďže maloletá dospieva aj na hygienické potreby. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti síce vzrástol príjem, nakoľko je v súčasnosti zamestnaná, no jej príjem je minimálny. Zárobkové schopnosti a možnosti otca sa súdu od poslednej úpravy výživného nepodarilo zistiť, no zistil, že žije a pracuje v zahraničí, teda jeho príjmy od poslednej úpravy vzrástli, nakoľko bol v čase poslednej úpravy nezamestnaný, teda musí byť v schopnostiach otca platiť súdom zvýšené výživné. Ďalej súd na strane otca pri určovaní výšky výživného zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec sa s maloletými deťmi nestretáva, nie je s nimi v žiadnom kontakte. Zo všetkých uvedených dôvodov je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné na dcéru a syna, nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom má prednosť pred inými, nie nevyhnutnými výdavkami rodiča.

20. Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletej T. a príjmovým schopnostiam matky na jednej strane, ale aj predpokladaným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca (aj keď v minimálnom rozsahu) na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletú T. v sume 200,- eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2021. Odôvodneným potrebám maloletého L. a príjmovým schopnostiam matky na jednej strane, ale aj predpokladaným schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca (aj keď v minimálnom rozsahu) na druhej strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletého L. v sume 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2021.

21. Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom na maloletú Moniku za obdobie od účinnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú, t. j. od 01.10.2021 do 31.05.2022, ktoré predstavuje sumu 1064,- eur ($8 \times (200 - 67) = 1064$ eur), ktorú súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach v sume 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

22. Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom na maloletého L. za obdobie od účinnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého, t. j. od 01.10.2021 do 31.05.2022, ktoré predstavuje sumu 664,- eur ($8 \times (150 - 67) = 664$ eur), ktorú súd otcovi povolil zaplatiť v splátkach v sume 30,- eur mesačne spolu s bežným výživným s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do úplného zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov mimosporového konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.